

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12.05.2022

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

10 Mayıs ile 16 Mayıs tarihleri arası, Birleşmiş Milletler'e üye 156 ülke tarafından Engelliler Haftası olarak tanınmaktadır. Engelli hakları en temel insan hakları, talepleri ise en temel toplumsal taleplerdir. Ancak Türkiye'de engellilerin hak temelli, almaları gereken temel kamu hizmetlerinin dahi erişilebilir olmadığını görmekteyiz. Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'ni imzalayan Türkiye bunun gerekliliklerini yerine getirmemektedir. Türkiye'de engelli yurttaşlarla ilgili net bilgilerin yer aldığı dataların olmaması nedeni ile devletin hangi koşullarda kimlere nasıl/ne gibi tedbirler alacağı da bilinmemektedir.

Toplumda hakim olan eşitsizlik; engelli bireylerin eğitim alma hakkı, işgücüne eşit katılım hakkı, aile kurma hakkı, sosyal güvenceden faydalanma hakkı, sosyal ve kültürel yaşama katılım hakkı gibi onurlu ve özgür bir yaşamın olanaklarını sağlayan tüm haklardan mahrum kalmayı beraberinde getirmektedir.

Engellilik sorunu ancak sosyo-politik bir modelin kabulü ve yeni bir engellilik kültürünün inşası ile çözülebilir. Kamusal bir sorun olan engelliğe ilişkin kamusal çözümler üretilmelidir. TÜİK'in 2002 yılındaki verilerine göre Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 12'sini oluşturan engelli bireyler; kamu hizmetlerine ulaşmakta güçlük yaşamaktadır. Tüm kamu hizmeti sunumunda işaret dili kullanımının yaygınlaştırılması gereklidir. Bu hem engelli haklarına ilişkin farkındalığı arttıracaktır hem engellilerin iletişim hakkının yerine gelmesini

64369

sağlayacaktır. Her okulda, hastanede, kamu kurumunda işaret dili tercümanı istihdam edilmelidir. Mevcut personele işaret dili eğitimi alması için destek imkanları sunulmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Kamu kurumlarında işitme engelli bireylerin hizmet alabilmesini sağlamak üzere işaret dili tercümanı istihdam edilmesi sağlanacak mıdır?
2. Türkiye’de işaret dili tercümanı olarak istihdam edilen kaç kişi vardır?
3. 2022 yılı itibariyle Türkiye’de kaç işitme engelli yurttaş yaşamaktadır?
4. İşitme engelli bireylerin sağlık hakkına ulaşmasını sağlayacak şekilde tüm hastanelerde işaret dili tercümanı istihdam edilmesi sağlanacak mıdır?
5. Mevcut bütçede yüzde 1,6’lık pay, toplam nüfus içerisindeki engellilerin yüzdeleri oranı ile uyumlu ve adil değildir. Engelliler için adil bir bütçe için çalışmanız olacak mıdır? Bu bütçe içerisinde işaret dili tercümanı istihdamı için pay ayrılacak mıdır?
6. Kamu hizmetleri sunumunda işaret dili tercümanı bulunması zorunluluğu ile toplumda farkındalığın da artmasına yönelik çalışmalarınız var mıdır?
7. Mevcut kamu personelinin işaret dili eğitimi alması için destek sağlanacak mıdır?
8. İşaret dili tercümanlığı eğitimlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar planlıyor musunuz?